

Värde- laddad vinnare

Edvin Johansson vinner Designpriset 2025 för sin trådlösa laddplatta tillverkad av återbrukad natursten.

TEXT PETER WILLEBRAND

Tävlingen är ett samarbete mellan Sveriges Stenindustriförbund och Malmö universitet. Studenterna får i uppdrag att designa en produkt i natursten som har en innovativ funktion eller förbättrar en befintlig produkt.

– Edvins bidrag var en klar vinnare när juryn sammanställde sina röster. Laddplattan är också ett typexempel på en relativt vanlig produkt som får ett högre estetiskt värde och befäster en mer uttalad hållbarhet när man utgår från ett naturmaterial som sten istället för till exempel plast, säger Kai Marklin, Sveriges Stenindustriförbunds ordförande och tillika ordförande för Designprisets jury.

Bidrag som bygger på återbruk av restmaterial premieras i bedömningen. Det var också något som Edvin Johansson, som just påbörjat tredje året på produktdesignprogrammet, tog fäste på när han utvärderade olika idéer att utveckla.

– Till en början funderade jag på att göra något med återbrukade gravstenar, men insåg ganska snabbt att det skulle bli ganska komplicerat och svårt att producera i större volymer. Istället valde jag fokusera på bänkskivan som är en branschens vanligaste produkter och där det blir en del återkommande spillmaterial när man sågar ut utrymmet för vasken.

Idén om utveckla en laddplatta låg nära till hands.

– De flesta laddplattor är ju ganska fula, och jag tänkte att en mer stilren platta i marmor skulle vara både mer attraktiv och symbolisera ett värde som gör att den inte lika enkelt kasseras.

– Jag hade en del olika idéer om format innan jag bestämde mig för den runda plattvarianten som går att tillverka kostnadseffektivt med hjälp av en hålsåg, något som Kai tipsade om under sin föreläsning för oss.

INFÖR TÄVLINGEN HÅLLER Kai Marklin varje år en grundläggande föreläsning om natursten och produktion för studenterna som går kursen Materialdriven design.



Den runda formen ger en kostnadseffektiv produktion.

– Jag hade ganska vaga uppfattningar om vad som menades med natursten så för mig blev föreläsningen verkligen en ögonöppnare, både när det handlar om olika stensorters egenskaper och vad man produktionstekniskt kan göra med sten. Jag har fått en helt ny syn på vad som går att åstadkomma med hjälp av till exempel CNC-maskiner.

Under de senaste åren har det pågått en intensiv debatt inom EU om att minska på användandet av plast inom nyproduktion, vilket också aktualiserar frågan om att hitta andra alternativ, andra material.

FÖR DESIGNPRISETs vinnare, Edvin Johansson, är det också ett av starkaste argumenten för att använda natursten mer inom design.

– Vi måste komma bort från slit-och-släng, det ser jag som en av de viktigaste uppgifterna för mig som designer, oavsett vilket material jag arbetar med. Jag hoppas att min laddplatta visar att det går att förena ett material från "stenåldern" med senaste high-tech.

– Jag tror också att stenindustrin skulle vinna mycket på att förenkla arbetet med att ta fram prototyper i natursten för oss som jobbar med design. Det skulle i alla fall sänka trösklarna till att våga genomföra mer komplicerade idéer.

Edvin Johansson belönas med prissumman 10 000 kronor. ■

"HÖGRE SYMBOLVÄRDE – LÄNGRE LIVSLÄNGD"

Juryns motivering: Edvins Johansson Laddplattan är ett utmärkt exempel på en produkt som i dag finns i en mängd olika utföranden och prisklasser men som med naturstenens hjälp får ett högre symbolvärde för användaren, och som förhoppningsvis även ger produkten en utökad livslängd. Dessutom öppnar den upp för möjligheten nya återbruk i andra former.

4 SNABBA TILL EDVIN JOHANSSON!

Favoritprodukt?

– Braun Wandanlage – ett stereosystem och ett tidlöst exempel på hur enkel och tydlig design kan skapa både funktion och estetik i balans. Produkter som den visar hur bra design kan stå sig över tid och fortfarande kännas modern och relevant.

Favoritdesigner?

– Dieter Rams är en stor inspirationskälla för mig. Hans principer för bra design, där funktion, enkelhet och hållbarhet står i fokus, är något jag strävar efter i mitt eget arbete. Rams förmåga att skapa produkter som är både användarvänliga och estetiskt tilltalande är något jag ser upp till.

Produkt som du gärna skulle vilja designa?

– Jag är särskilt fascinerad av lampor och belysning. Det är en produktkategori där både funktion och estetik måste samspela på ett unikt sätt. En väl designad lampa lyser inte bara upp ett rum, utan den förstärker även atmosfären, skapar känslor och ger liv åt en plats. Att designa med sådana dimensioner i åtanke är en utmaning jag gärna arbetar med i framtiden.

Vad har du lärt dig om natursten?

– Natursten är ett starkt och hållbart material som ger produkterna en rå och äkta känsla. Varje detalj blir unik tack vare stenens naturliga variationer, och materialets tålighet gör det till ett bra val när man vill kombinera kvalitet med ett tidlöst uttryck. Jag tycker att natursten är ett fantastiskt material för att skapa en stark relation mellan användare och produkt. När man känner ett värde och en koppling till en produkt, tar man också bättre hand om den och värdesätter den längre. På så sätt hjälper en stark relation till att öka produktens livslängd, vilket är ett viktigt steg för att motverka slit-och-släng-kulturen. Därför tycker jag att natursten är ett hållbart materialval inom produktdesign.

